

અમેરિકાની પોલિસમાં અને ન્યાયાધીશોમાં ભ્રષ્ટાચાર ભારત કરતા ઓછો કેમ છે?

આપણામાંથી અનેકનાં મિત્રો-સંબંધી અમેરિકામાં રહે છે. ક્યારેક વાત થાય તો જાણવા મળેકે અમેરિકાની પોલિસમાં ભ્રષ્ટાચાર અને ન્યાયાધીશોમાં ભ્રષ્ટાચાર/સગાવાદ ભારત કરતા ઓછો છે. કેમે? શુ તેનુ કારણ સારા પગારો છે? હુ કોન્સ્ટેબલો, પીઆઈ વગેરેનાં પગારો વધારવાની માંગણીને ટેકો આપુ છુ. અમેરિકામાં પોલિસનાં પગાર ત્યાંની આવકનાં પ્રમાણમાં પણ અહિંથી સારા છે. પણ શુ તે એકમાત્ર કારણ છે? હમણાજ હાઈકોર્ટનાં ન્યાયાધીશોનાં પગાર આશરે રુ ૭૦,૦૦૦/- વત્તા ભત્તાઓ થયા. તો શુ હાઈકોર્ટનાં ન્યાયાધીશોએ સગાવાદ ઘટાડી દિધો? અને માનો કે ઓછો પગાર એક કારણ છે. તો માણસ કરોડ બે કરોડ પછી અટકી જાત.પણ શુ દસ કરોડ કમાયા પછી પણ આપણા કમિશનરો કે ન્યાયાધીશો અટકે છે? તો જો આમનાં પગાર ચાર ગણા પણ થશે, તો પણ ભ્રષ્ટાચાર અટકવાનો છે? આમ, પગાર મોંઘવારી પ્રમાણે જરુર વધારવા જોઈએ, પણ પગાર વધારા માત્રથી ભ્રષ્ટાચાર નહી ઘટે.

તો પછી અમેરિકાની પોલિસમાં અને ન્યાયાધીશોમાં ભ્રષ્ટાચાર ભારતની પોલિસ અને ન્યાયાધીશો કરતા કેમ ઓછો છે? આ પ્રશ્ન ક્યારેક બુદ્ધિજીવીઓને પુછીયે તો તેઓ વિચિત્ર જવાબો આપે. કોઈ બુદ્ધિજીવી કહે કે - તમે કત્થઈ ચામડીવાળા ભારતીયોએ ગોરી ચામડીના અમેરિકનો સાથે સરખામણી કરવાની મજાલ પણ ન કરવી જોઈએ. કોઈ બુદ્ધિજીવી કહે કે -- અમેરિકાનાં નાગરીકોનું પોલિટીકલ કલચર સારુ છે અને ભારતનાં સામાન્ય નાગરીકોનું પોલિટીકલ કલચર હલકુ છે. અને એટલેજ ભારતમાં પોલીસ અને ન્યાયાધીશોમાં ભ્રષ્ટાચાર વધારે છે. અર્થાત, અમો ભારતમાં સામાન્ય નાગરીકો હલકા કલચર (કલચર એટલે સંસ્કાર) વાળા છીએ. અને પોલીસ, ન્યાયાધીશોમાં ભ્રષ્ટાચાર વધારે છે, તેનુ કારણ અમો સામાન્ય નાગરીકો છીએ !! અને કોઈ બુદ્ધિજીવી એમ પણ કહશે -- કે ભારતમાં પોલિસમાં અને ન્યાયાધીશોમાં ભ્રષ્ટાચાર વધારે છે, કેમકે -- તમો સામાન્ય નાગરીકોમાં જાગૃતિ નથી. વાહ બુદ્ધિજીવી વાહ !! અને વાહ તમારા ચાર આંકડાનો આઈ.ક્યુ !! લાંચ લેવાનો ગુન્હો પોલિસ અને ન્યાયાધીશો કરે અને તેમાં પણ તમો બુદ્ધિજીવીઓને વાંક અમો સામાન્ય નાગરીકોનો અને અમારા કલચરનો કાઢવો છે?

બુદ્ધિજીવીઓનું આ કેરેક્ટર, પોલિટિકલ કલચર, જાગૃતિ વગેરેનુ મહાજ્ઞાન મારી સામાન્ય બુદ્ધિથી અને સમજથી પરે છે. તો પછી ભારતની પોલિસમાં ભ્રષ્ટાચાર વધારે છે, તેના એવા કારણ ખરા કે આપણે સામાન્ય માણસોનાં મગજમાં આવી શકે? હા. એવા સરળ કારણો છે - કે જે આપના અને મારા જેવા સામાન્ય નાગરીકની સમજમાં આવી શકે.

અમેરિકાની પોલિસમાં ભ્રષ્ટાચાર ઓછો છે, તો તેનુ એકમાત્ર કારણ છે - અમેરિકામાં નાગરીકો પાસે ત્યાંના જિલ્લા પોલિસ કમિશનરને કાઢી મુકવાની પ્રોસીજર -- યાને રાઈટ ટુ રિકોલ -- છે. ભારતમાં અમો નાગરીકો પાસે માત્ર મિનીસ્ટર કે ન્યાયમુર્તિ પાસે ફરીયાદ કરવાની સત્તા માત્ર છે -- કમિશનર સાહેબને કાઢી મુકવાની સત્તા અમો નાગરીકો પાસે નથી. આ કાઢી મુકવાની સત્તા માત્ર મિનીસ્ટર કે ન્યાયમુર્તિઓ પાસે છે. અમેરિકામાં નાગરીકોને તેમના જિલ્લા પોલિસ કમિશનરને નોકરીમાંથી કાઢી મુકવો હોય તો નાગરીકોએ મિનિસ્ટર કે કોર્ટના ધક્કા નથી ખાવા પડતા. નાગરીકો જાતે બહુમતિ સાબિત કરી તેમના જિલ્લા પોલિસ કમિશનરને બદલી શકે છે. આમ, અમેરિકાનાં તમામ ૨૦૦૦ જિલ્લા પોલિસ કમિશનરોને હંમેશા એકજ ભય હોય છે - કે જો પોતે ખુબ લાંચ લેશે અથવા જો સ્થાનિક પોલિસમાં ભ્રષ્ટાચાર વધશે, તો નાગરીકો તેને કાઢી મુકશે. એટલે કમિશનર પોતે નહીંવત લાંચ લે છે અને નીચેનાં સ્ટાફ પર પણ કંટ્રોલ રાખે છે. અને ભારતમાં અમો નાગરીકો પાસે કમિશનર બદલવાની સત્તા નથી, આ સત્તા માત્ર મિનિસ્ટર પાસે છે. પરિણામ? કમિશનરો પી આઈ ને ટાર્ગેટ આપે છે, અમુક ભાગ પોતે રાખે અને અમુક મિનિસ્ટરને પહોંચાડે.

આમ પોલિટિકલ કલચર, ઈતિહાસ, ૧૦૦૦ વર્ષોની ગુલામી કે ૨૦૦ વર્ષોની ગુલામીને આજના પોલીસ અને ન્યાયાધીશોનાં ભ્રષ્ટાચાર સાથે કોઈ લેવા દેવા નથી. આ તમામ કારણો ખોટા, જુઠા અને ઉપજાવી કાઢેલા છે. ભારતમાં ભ્રષ્ટાચાર વધારે છે, તો તેનું એકમાત્ર કારણ છે - અમો નાગરીકો પાસે પોલિસ કમિશનરને બદલવાની પ્રોસીજર યાને રાઈટ ટુ રિકોલ નથી. કમિશનર ઉપરાંત અમેરિકામાં નાગરીકો પાસે સ્થાનિક ન્યાયાધીશો, મેયર, ધારાસભ્યો, જિલ્લા

જો તમને આ લેખ નાગરીકોના હિતમાં લાગે, તો આની ઝેરોક્ષ કરી વિતરણ કરવા વિનંતી સરકારી વકીલ અને મુખ્યમંત્રીને કાઢી મુકવાની પ્રોસીજર છે. આને આથી આ તમામ અધિકારીઓમાં ભ્રષ્ટાચાર ભારતની સરખામણીમાં ઓછો છે. અને તેજ અમેરીકામાં સાંસદો, પ્રધાનમંત્રી, કેન્દ્રનાં અધિકારીઓમાં પ્રચુર ભ્રષ્ટાચાર છે, કેમકે તેઓને કાઢી મુકવાની નાગરીકો પાસે કોઈ પ્રોસીજર નથી. આમ અમેરીકાનો દાખલો પણ સાબીત કરે છે કે ભ્રષ્ટાચારને કલ્ચર, ઇતિહાસ, જાગૃતિ વગેરે કારણો સાથે જોઈજ લેવા દેવા નથી.

હું જ્યારે અમેરીકાની આ માહિતી (કે અમેરીકાનાં નાગરીકો પાસે પોલિસ કમિશનરને, ન્યાયાધીશોને, મુખ્યમંત્રીને કાઢી મુકવાની સત્તા છે) આપુ છું, તો ઘણા બી.એ એમ.એ. કરેલા અને અનેક છાપા, મેગેઝીન વાંચનારા આવાક રહી જાય છે. તેઓ કહે છે -- કે આ વાત આજ દિન સુધી અમે પાઠ્યપુસ્તક કે કટારલેખમાં વાંચીજ નથી. અને તેમણે અનેક બઢ્ઢીજીવીઓનાં પ્રવચનો પણ સાંભળ્યા, તો તે પ્રવચનોમાં પણ આ વાત જાણવા ન મળી. તેનું કારણ છે - આ પાઠ્યપુસ્તક લખનાર, કટારલેખ લખનાર કે પ્રવચન આપનાર બઢ્ઢીજીવીઓ પોતે રાઈટ ટુ રિકોલનાં વિરોધી છે. અને વિરોધી છે, એટલેજ તેમણે નાગરીકોને અને વિદ્યાર્થીઓને માહિતી સુધ્યા ન આપી કે અમેરીકામાં નાગરીકો પાસે આવી રાઈટ ટુ રિકોલની સત્તાઓ છે.

હવે ભારતમાં પોલિસનાં ભ્રષ્ટાચાર અને ન્યાયાધીશોના ભ્રષ્ટાચાર/સગાવાદે માજા મુકી છે. અનેક ગુન્હાઓ બેફામ વધી રહ્યા છે, અને તેનું કારણ પોલિસનો ભ્રષ્ટાચાર અને ન્યાયાધીશોનો ભ્રષ્ટાચાર/સગાવાદ છે. અનેક કેસોમાં ગુંડાઓ વગેરે પોલીસને પૈસા આપી કેસ નબળો પાડી દે અને જો કોઈ પોલીસ અધિકારી ઇમાનદાર હોય, તો ન્યાયાધીશોનાં સગા વકીલો તેમને જામીન અપાવવા તૈયાર છે. દા.ત. **આપણી સુપ્રિમ કોર્ટનાં ન્યાયમુર્તિએ ભારતમાં ૮ વર્ષનાં ૨૦-૨૫ બાળકો , બાળકીઓ પર બળાત્કાર કરનારા, એવા સ્વીટરલેન્ડના અબજપતિને પણ જામીન આપી દિધા હતા,** જેથી તે ભારત છોડી નાસી શક્યો. કોને ખબર કેટલામાં તોડ થયો. પણ બળાપો માત્ર કરવાનો અર્થ નથી. હવે જ્યાં સુધી અમો નાગરીકો પાસે જિલ્લા પોલિસ કમિશનર અને ન્યાયાધીશોને બદલવાની સત્તા, પ્રોસીજર નહીં આવે, ત્યાં સુધી આ સમસ્યાઓનો ઉકેલ આવે તેમ નથી. અને તમામ સરકારી વિભાગોમાંથી ભ્રષ્ટાચાર ઘટાડવા આપણે નાગરીકોએ રાઈટ ટુ રિકોલ પ્રધાનમંત્રી, મુખ્યમંત્રી, તમામ ન્યાયાધીશો, રિઝર્વ બેંકનાં ગવર્નર વગેરેને પ્રોસીજર પણ આપણે નાગરીકોએ ઉભી કરવી જોઈએ.

હવે આપણે સામાન્ય નાગરીકો ભારતમાં રાઈટ ટુ રિકોલ કઈ રીતે લાવી શક્યે? આની વિગત મે <http://rahulmehta.com/001.g.pdf> પર ૪ પાનામાં આપી છે. જો આપની પાસે ઇન્ટરનેટ ન હોય, અથવા વધારે વિગત જોઈતી જોય, તો નીચેના સરનામે મને રવિવાર ૧૦-૨માં મળવા વિનંતી છે : **રાઈટ ટુ રિકોલ, એફ-૧-એ, સુપથ-૨ ફ્લેટ, જુના વાડજ બસ સ્ટેન્ડ** પાસે, અમદાવાદ-૯. અથવા **૯૮૨૫૧-૨૭૭૮૦** પર ફોન કરી કોઈ પણ સમયે મળવા વિનંતી છે. તે ઉપરાંત, જો આપ ભારતમાં નાગરીકો કમિશનર, મંત્રીઓ વગેરે બદલી શકે તેવી સત્તાઓ ઇચ્છતા હોય તો આપે નીચે મુજબ પગલા લેવા વિનંતી છે

૧. તમામ પાર્ટીઓનાં કાર્યકરોને કહેવું કે તેઓ રાઈટ ટુ રિકોલના કાયદાઓ પર તેમની અને પાર્ટીનો અભિપ્રાય આપે
૨. જે નેતાઓ, પાર્ટીઓ, બઢ્ઢીજીવીઓ રાઈટ ટુ રિકોલના વિરોધી હોય, તેમનો બહિષ્કાર કરવો.
૩. આ પત્રીકાને અનેકને બતાવવી.

મારો (લેખકનો) પરિચય : હું , રાહુલ ચીમનભાઈ મહેતા, ગાંધીનગર લોકસભા એપ્રિલ-૨૦૦૯ની ચુંટણીમાં ઉમેદવાર હતો. મને ૭૩૦૦ વોટ મળેલ અને મારો નંબર ચોથો હતો (શ્રીમતી મલ્લિકાબેન ૯૩૦૦ વોટથી ત્રીજા ક્રમે હતા). મારો ચુંટણી લડવાનો મુખ્ય હેતુ હતો: આર.ટી.આઈ-૨, એમ.આર.સી.એમ, રાઈટ ટુ રિકોલનાં કાયદા માટે લોકઆંદોલન કરવું. આ કાયદાઓથી માત્ર ૩-૪ મહીનામાં ગરીબી ઘટી જશે અને માત્ર ૨-૩ મહીનાઓ માત્રમાં પોલીસ, અદાલતોમાં ભ્રષ્ટાચાર ઘટી જશે. આ કાયદાઓનાં પ્રચાર માટે મારે આપના સમયની જરૂર છે.